

درباره علم سنجی

اصطلاح علم سنجی از ترکیب دو واژه «sciento» به معنای علم و «metrics» به معنای اندازه گیری مشتق شده است. ساده ترین تعریفی که می توان برای علم سنجی ارائه داد این است که علم سنجی، علم اندازه گیری و تحلیل علم است که به سنجش تولیدات علمی پژوهشگران، دانشگاه ها و کشورها در قالب متغیرهای کمی می پردازد. شاخص های علم سنجی شامل شاخص های ارزیابی کمیت و کیفیت برون داد علمی پژوهشگران است که می تواند مبنای ارزشیابی، رتبه بندی و ارتقاء اعضای هیأت علمی قرار می گیرد که از مهمترین اهداف این علم، بنا نهادن نظام هایی از شاخص های توصیف کننده پژوهش در اجتماعات مختلف علمی است. انتشار مداوم و منظم چنین شاخص هایی می تواند عنصری مفید و کارآمد برای مدیریت تحقیق و سیاست گذاری در علوم باشد. اساس علم سنجی بر تجزیه و تحلیل پارامترهای اطلاعاتی استوار است که این پارامترها مقالات علمی، پروانه های ثبت اختراع، مجلات و بطور کلی اطلاعات علمی منتشر شده می باشند. نتایج حاصل از این تجزیه و تحلیل، به تعیین ساختار جریان مدارک علمی و فرایندهای استنادی آنها کمک می کند. علم سنجی با جنبه های مختلفی همچون تولید، اشاعه و استفاده از اطلاعات علمی سر و کار داشته و به محدوده علمی یک رشته خاص تعلق ندارد. بسیاری از پیشگامان این حوزه، هدف از علم سنجی را بررسی فرآیندهای موجود در پژوهش علمی برای مدیریت مؤثرتر علم معرفی می کنند.